

Kuulemisaineiston julkistaminen

Tilapäinen valiokunta 12.05.2026 § 27
60/00.01.03/2026

Päätösesitys

1. Tilapäinen valiokunta toteaa, että kuulemisaineisto on viranomaisen asiakirjaa ja siten lähtökohtaisesti julkista julkisuuslain mukaisesti.
2. Tilapäinen valiokunta käsittelee kuulemisaineistoon sisältyviä viestintäaineistoja siltä osin kuin ne ovat tarpeellisia asian selvittämiseksi. Yksityisluonteiset ja muut kuin asian arvioinnin kannalta olennaiset tiedot jätetään julkaisematta tai anonymisoidaan.
3. Lausumiin liittyvät liitteet, käsitellään oheisaineistona, eikä niitä julkaista osana julkista aineistoa. Liitteet ovat kuitenkin viranomaisen asiakirjoja, joiden julkisuus arvioidaan erikseen julkisuuslain mukaisesti mahdollisten tietopyyntöjen yhteydessä.
4. Tilapäinen valiokunta toteaa, että kuulemislausumissa esitetyt näkemykset, arviot ja väitteet ovat kuultavien omia kannanottoja. Valiokunta ei ota lausumien yksittäisiin väitteisiin kantaa sellaisinaan, vaan arvioi niitä ainoastaan osana kokonaisuutta ja siltä osin kuin ne liittyvät kunnanhallituksen puheenjohtajiston toiminnan, luottamuksen sekä mahdollisten esteellisyyskysymysten selvittämiseen.
5. Esitys mahdollisista yksityiskohtaisista salaamisista annetaan kokouksessa.

Päätös

Tilapäinen valiokunta päätti:

1. Tilapäinen valiokunta totesi, että kuulemisaineisto on viranomaisen asiakirjaa ja siten lähtökohtaisesti julkista julkisuuslain mukaisesti.
2. Tilapäinen valiokunta käsittelee kuulemisaineistoon sisältyviä viestintäaineistoja siltä osin kuin ne ovat tarpeellisia asian selvittämiseksi. Yksityisluonteiset ja muut kuin asian arvioinnin kannalta olennaiset tiedot jätetään julkaisematta tai anonymisoidaan.
3. Lausumiin liittyvät liitteet, käsitellään oheisaineistona, eikä niitä julkaista osana julkista aineistoa. Liitteet ovat kuitenkin viranomaisen asiakirjoja, joiden julkisuus arvioidaan erikseen julkisuuslain mukaisesti mahdollisten tietopyyntöjen yhteydessä.
4. Tilapäinen valiokunta toteaa, että kuulemislausumissa esitetyt näkemykset, arviot ja väitteet ovat kuultavien omia kannanottoja. Valiokunta ei ota lausumien yksittäisiin väitteisiin kantaa sellaisinaan, vaan arvioi niitä ainoastaan osana kokonaisuutta ja siltä osin kuin ne liittyvät kunnanhallituksen puheenjohtajiston toiminnan, luottamuksen sekä mahdollisten esteellisyyskysymysten selvittämiseen.
5. Esitys mahdollisista yksityiskohtaisista salaamisista annetaan seuraavassa kokouksessa.

Käsittely

Puheenjohtaja esitti kohtaan muutoksen kohtaan viisi 5) Esitys mahdollisista yksityiskohtaisista salaamisista annetaan seuraavassa kokouksessa. Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Perustelut

Asiakirjojen julkisuus:

Viranomaisen asiakirja on julkinen vain siltä osin kuin se ei sisällä salassa pidettäviä tietoja. Esim. yksityisviestit voivat sisältää henkilötietoja, yksityiselämän tietoja tai luottamuksellista viestintää.

Tilapäisen valiokunnan tulee arvioida asiakirjan sisältö:

- liittykö viesti suoraan puheenjohtajiston toimintaan ja onko se tarpeellinen luottamusarvioinnissa

- viestiketjusta käytetään vain asiaan liittyvät osat
- yksityistiedot ja sivulliset henkilötiedot peitetään.

Tietokohtainen arviointi

Julkisuuslain 24 §:n 1 momentti sisältää laajan, 35-kohtaisen luettelon, joka otsikkonsa mukaan määrittelee salassa pidettävät viranomaisen asiakirjat. Salassapitoperusteet on luettelossa muotoiltu niin, että salassapito kohdistuu asiakirjaan, jos se sisältää tai koskee luettelossa mainittuja tietoja. Julkisuusperiaate huomioon ottaen salassapidon perusteita on kuitenkin sovellettava ja arvioitava tietokohtaisesti. Jos viranomaisen asiakirjassa on julkisuuslain 24 §:n 1 momentissa säädetty tieto, tuo tieto on pidettävä salassa, mutta asiakirja on muilta osin julkinen.

Tietokohtaista arviota edellyttää etenkin osajulkisuuden mahdollisuus: jos asiakirjaan sisältyy sekä salaisia että julkisia tietoja, tieto on yleensä annettava asiakirjan julkisesta osasta (JulkL 10 §). Vastaavasti salassapito voi yleensä kohdistua vain asiakirjassa tai tallenteessa oleviin tietoihin, jotka on pidettävä salassa. Koko asiakirja ei siis ole salassa pidettävä vielä sillä perusteella, että se sisältää tai koskee tietynlaisia tietoja. Jos osajulkisuutta ei ole mahdollista toteuttaa, koko asiakirja on kuitenkin pidettävä salassa.

WhatsApp viestit ovat lähtökohtaisesti yksityisviestintää, eivätkä viranomaisen asiakirjoja sellaisenaan. Mutta jos ne toimitetaan tilapäiselle valiokunnalle kuulemisessa liitteinä, niistä tulee viranomaiselle toimitettuja asiakirjoja ja kuuluvat käsittelyasiakirjoihin.

Jos viestit liittyvät suoraan arvioitavaan asiaan (puheenjohtajiston toiminta), ne ovat relevantteja luottamusarvioinnin kannalta. Tilapäisen valiokunnan tehtävä on **selvittää asia riittävästi**, joten tällaiset viestit voivat olla tärkeää näyttöä.

Valiokunta ei ota kantaa viestien hankkimisen tai esittämisen lainmukaisuuteen, vaan arvioi niitä ainoastaan selvitysaineistona hallinnollisessa menettelyssä.